מהדורה למורה — מגמה, לא גזר דין

כיתה ח׳ · ראיון · 362 מילים · גרסה: עולים · מפתח תשובות בעמוד זה, דפי התלמידים מהעמוד הבא

מבנה הדף: טקסט עם פסקאות ממוספרות ← חלק א׳ איתור (רמה א׳) ← חלק ב׳ הסקה, השוואה ומונח (רמה ב׳) ← חלק ג׳ טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳) ← כרטיס יציאה. בגרסת עולים: מילון קצר בראש הדף, שאלות איתור כשאלות בחירה, פתיחי משפט.

🔑 מגמה, לא גזר דין – ראיון

1 (א׳) · לפי מירב, מהי מגמה? ✔ א. הזדמנות להעמיק בתחום שמעניין אותנו | תשובה מלאה: שלא – מגמה איננה גזר דין; היא הזדמנות להעמיק בתחום מעניין, אפשר לרוב לשנות, ואפשר ללמוד דברים חדשים גם אחרי התיכון.

2 (א׳) · מה מהבאים הוא אחת העצות של מירב? ✔ ב. לבקר בשיעורים פתוחים של המגמות | תשובה מלאה: לבקר בשיעורים פתוחים של המגמות; לדבר עם תלמידי י״א–י״ב שלומדים בהן; לכתוב רשימה של מה שגורם לכם להתלהב.

3 (א׳) · כי במה שאוהבים בדרך כלל משתפרים: כשמשהו מסקרן אותנו, אנחנו מוכנים להשקיע בו שעות. [מילים להדגשה: הסיבה]

4 (ב׳) · שהמגמה בתיכון לא קובעת את המקצוע בעתיד; אנשים מגיעים לתחומים שונים ממה שלמדו, ולכן אין סיבה לפחד מהבחירה. [מילים להדגשה: מה רוצה להדגיש]

5 (ב׳) · המשפט מרגיע את החשש העיקרי של מי שרוצה ללכת אחרי החברים, וכך מחזק את העצה לבחור לפי התחום ולא לפי החברים. [מילים להדגשה: מה הקשר]

6 (ב׳) · בחירה מתוך פחד היא בחירה כדי לא לטעות, כדי לא להישאר לבד או כדי לרצות אחרים; בחירה מתוך סקרנות היא בחירה לפי מה שמעניין אותנו ושאנחנו רוצים לגלות. [מילים להדגשה: הסבירו, מה ההבדל]

7 (ג׳) · תשובה אישית: עמדה ברורה + נימוק + פרט מהראיון (למשל: "הבחירה צריכה להיות בסופו של דבר שלכם"; "ההורים רואים דברים שאתם עוד לא רואים"). [מילים להדגשה: באיזו עמדה, נמקו, פרט אחד לפחות]

💡 לדיון בכיתה: בקשו מהתלמידים לנמק בעל פה את סימון "איך הגעתם לתשובה" בשאלה אחת מכל חלק.

טקסט 21: מגמה, לא גזר דין

כיתה ח' · ראיון · גרסה עם מילון

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 **מילון קצר**
מגמה – תחום לימוד מורחב בתיכון · **גזר דין** – החלטה סופית שאי אפשר לשנות · **להעמיק** – ללמוד יותר לעומק, יותר בפרטים · **תחביב** – משהו שעושים בשביל הכיף, בזמן הפנוי · **כנים** – אומרים את האמת · **סקרנות** – רצון לדעת ולגלות

📖 לפני הקריאה: "איזו מגמה תבחרו?" – זו שאלה שאולי כבר שמעתם מההורים, מהמורים או מהחברים. לפניכם ראיון עם יועצת חינוכית, שאספה את השאלות הנפוצות של תלמידי ח'. קראו, ושימו לב לעצות שהיא נותנת.

ראיון

מגמה, לא גזר דין

בסוף כיתה ח' מתחילים לדבר על מגמות לימוד בתיכון. יועצת חינוכית עונה על השאלות שהתלמידים שאלו הכי הרבה.

א כל שנה, בחודשים שלפני המעבר לתיכון, מתמלא חדר הייעוץ בשאלות. מירב, יועצת חינוכית כבר שתים־עשרה שנה, מכירה אותן היטב. ביקשנו ממנה לענות על השאלות ששאלו תלמידות ותלמידי ח' בבית הספר שלה.

ב "האם הבחירה עכשיו קובעת את כל העתיד שלי?" – "ממש לא," עונה מירב בחיוך. "מגמה היא לא גזר דין. אני מכירה מהנדסים שלמדו ספרות, ואמנים שלמדו פיזיקה. מגמה היא הזדמנות להעמיק בתחום שמעניין אתכם עכשיו. אם תגלו בהמשך שהתחום אינו מתאים לכם, ברוב בתי הספר אפשר לשנות, ותמיד אפשר ללמוד דברים חדשים גם אחרי התיכון."

ג "מה עדיף – ללכת אחרי מה שאני אוהב או אחרי מה שאני טובה בו?" – "השאלה הזאת מפחידה אנשים, אבל לרוב התשובה פשוטה: מה שאוהבים, בדרך כלל משתפרים בו. כשמשהו מסקרן אותנו, אנחנו מוכנים להשקיע בו שעות. עם זאת, כדאי להיות כנים: אם אתם אוהבים מוזיקה אבל לא מוכנים להתאמן, אולי עדיף לשמור אותה כתחביב."

ד "וכל החברים שלי הולכים למגמה מסוימת. כדאי ללכת איתם?" – כאן מירב רצינית. "חברים הם דבר חשוב מאוד, ואני מבינה את הרצון להישאר יחד. אבל שלוש שנים של לימודים בתחום שלא מעניין אתכם הן הרבה זמן. החברות לא תיעלם בגלל כיתה אחרת. תפגשו בהפסקות, אחרי הלימודים ובקבוצת ההודעות. ולפעמים דווקא במגמה חדשה פוגשים חברים חדשים."

ה "ומה עם ההורים? הם רוצים שאבחר במדעים." – "ההורים רוצים בטובתכם, ולעיתים קרובות הם רואים דברים שאתם עוד לא רואים. כדאי להקשיב להם באמת, ולשאול למה הם חושבים כך. אבל גם להסביר להם מה אתם מרגישים. השיחה הכי טובה היא זו שבה כל צד מקשיב לשני. הבחירה צריכה להיות בסופו של דבר שלכם."

ו "ומה אם אין לי מושג מה אני אוהב?" – "זה מצב נפוץ מאוד, ואין בו שום דבר מביך," מרגיעה מירב. "נסו לשים לב באילו שיעורים הזמן עובר לכם מהר, על מה אתם קוראים בזמן הפנוי, ובמה חברים מבקשים מכם עזרה. לפעמים התשובה מסתתרת דווקא בדברים הקטנים. ואם עדיין אינכם בטוחים, בחרו מגמה רחבה, שפותחת כמה כיוונים, ותנו לעצמכם זמן לגלות."

٢ לסיום נתנה מירב שלוש עצות: לבקר בשיעורים פתוחים של המגמות; לדבר עם תלמידי י"א וי"ב שכבר לומדים בהן; ולכתוב לעצמכם רשימה של מה שגורם לכם להתלהב. "אל תבחרו מתוך פחד," היא מסכמת, "תבחרו מתוך סקרנות."

חלק א' – שאלות הבנה ואיתור מידע (רמה א')

💡 הדגישו בכל שאלה את המילים החשובות – מילת השאלה, המספר (שניים? שלושה?) והפסקה – ורק אחר כך ענו.

1. לפי מירב, מהי מגמה? 🔍 איתור מידע

◯ א. הזדמנות להעמיק בתחום שמעניין אותנו

◯ ב. החלטה שאי אפשר לשנות לעולם

◯ ג. מקום לשבת עם חברים

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

2. מה מהבאים הוא אחת העצות של מירב? 🔍 איתור מידע

◯ א. לבחור כמו החברים

◯ ב. לבקר בשיעורים פתוחים של המגמות

◯ ג. לבחור מהר כדי לא לחשוב

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

3. מה, לפי מירב, הסיבה שכדאי ללכת אחרי מה שאוהבים? 🔍 איתור מידע

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ב' – הסקת מסקנות, השוואה ומונחים (רמה ב')

4. מה רוצה מירב להדגיש כשהיא מספרת על "מהנדסים שלמדו ספרות ואמנים שלמדו פיזיקה"? 🧩 הבנה והסקה

מירב רוצה להראות ש...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

5. מה הקשר בין המשפט "החברות לא תיעלם בגלל כיתה אחרת" לבין העצה של מירב בפסקה ד? 🧩 הבנה והסקה

המשפט מרגיע את מי שחושש ש...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

6. הסבירו את המשפט המסכם: "אל תבחרו מתוך פחד, תבחרו מתוך סקרנות". מה ההבדל בין שתי הדרכים לבחור? 🧩 הבנה והסקה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ג' – טיעון והבעת עמדה (רמה ג')

יש הטוענים שהורים צריכים להחליט על המגמה של ילדיהם, כי יש להם יותר ניסיון והם רואים את התמונה הרחבה.
אחרים טוענים שההחלטה צריכה להיות של התלמידים עצמם, כי הם אלה שילמדו במגמה ושיחיו עם הבחירה.

7. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הראיון או מניסיונכם. 💭 טיעון ועמדה

מה נתון בשאלה?	
מה עליי לעשות כדי לענות?	
מה חייב להופיע בתשובה שלי?	

אני תומך/ת בעמדה ש... כי... _____

התשובה המלאה:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

💡 תזכורת לתשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהחיים).

1. מילת השאלה שהכי עזרה לי היום: _____
2. שאלה שהייתה לי קשה, ולמה: _____
3. משהו שלמדתי מהטקסט: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟